

Jaunimas

Karpiniai – būdas išreikšti savi

Gintaras LAZDIJA

Veisiejų technologijos ir verslo mokyklos mokinė Laura Česnavičiūtė, paragėjus karpinius, jais ne cik paci susžavėję, ale šiūdien savo darbais jau žavi kitus. Popiero karpinių menu mokinė skiria dzidelį dalį savo svabadno česo ir dėl to anei kiek nesgaili. Savo noru ėmusis to kūrybinio darbo, jinai dziaugias savi atradus būtent ton dailės šakon.

Kalba su L. Česnavičiūte ape karpinių atsiradimų jos gyvenimi, procesų, katruoj česu popiero lapas virsta įstabiu kūrybiniu darbu.

– Jūs gyvenimi karpiniai rados necikėtai. Kadu jir kokiom aplinkybėm?

– Tep, jais susžavėjau jir nusprendiau paci pamėgyc kų nor padabno pasdaryc visai necikėtai. Mokyklon raikėj įdomiai papuošč klasę, todėl pamačies jieškojau interneti. Necikėtai pamatiau karpinių nuotraukas. Pradėjau cekavycis. Tadu prieš beveik penkis mėnasiaus mano gyveniman atkeliavį karpiniai nat nesruošia išaic. Rados vis daugiau idėjų jir noro darbut.

– Kas išmokino šios nuostabios dailės šakos?

– Popiero karpymo meno mokytojų nebuvo. Visko išmokau paci – žūrėdama jau išskarpytus darbus jir mėgydama paci.

– Kokis buvo Jūs pyrmas karpyns?

– Pirman karpinin buvo parodzytas besmegenis. Ale cikruoju savo pyrmu karpiniu va-

dzytau išskarpytų bernaicę, nuog katro jir prasdėj mano visas, dar gal jir trumpas, karpinių kelias. Jami jau daugiau nei kelios dešimcys darbu.

– Karpiniuosa vyrauja pacios rozniausias temas. Kas labiausiai pacinka karpyc?

– Rinkdama abrozėlį karpymu nat per daug nemislinu ape temų. Man labiausia pacinka pats karpymo (pjaustymo) darbas jir traukia padarymas: jis paprasto popiero lapo randas nuostabus karpyns. Visgi galėtau išskyrc kap labiausia pacinkamus karpyc tuos abrozus, katruosa yra parodzytas žmogus jir gamta.

– Kap vyksta pats karpymo procesas?

– Karpymu skyrtų piešini nuspiešiu iš abrozėlių, rastų interneti. Tai paprasciausias darbas. Paskui jilgai trunkantis karpymas (pjaustymas). Šitam

darbu būtinai raikia kantrybės.

– Kokių savybių dar raikia, norinc paciam pasdaryc tokių gražų darbu?

– Darbštumas jir kantrybė yra raikalingiausias savybės, katras turėdamas žmogus galės dziaugtis darbo pasiekimais. Tie, katrie trokšta graitio pasiekimo, karpymu nesdziaugs – tai nemažai česo užimancis jir pastangų raikalaujantis užsijėmimas.

– Kiek česo skiriat šitam neseniai atsiradusiam pomėgiu?

– Galėtau sakyc, visų laisvų česų. Karpyns dabar visur su manim. Karpau namuosa po pamokų ar per atostogas, mokyklon per pertraukas ar laisvas pamokas.

– Kų karpiniai norit parodzyc?

– Menas apskritai jyra geras saviraiškos būdas. Karpiniai tep gi ne išimcis. Savo darbais noru išraikšč susdomėjimų menu, lavyc savo gebėjimus, perteikc jausmus.

– Be karpinių mėgstat jir piešč. Ar turit planų su menu surišč savo karjerų, o gal tai liks malonus česo pralaidzimas?

– Pravdų pasakius, kecinu baigus 12 klasių mokycis dailės toliau, kad gautau naujų žinių jir tobulintau gebėjimus.

Laura Česnavičiūtė karpinius atrado netikėtai, ale jais susžavėjus paci ėmė kūrč nuostabius darbus. (L. Česnavičiūtės nuotr.)

– Kokiosa gyvenimo pusėsa gabumai menu Jum padeda, o gal trukdo?

– Menas padeda visosa gyvenimo pusėsa: ciek namuosa, ciek mokyklon.

– Floristikos būralio vadovė Vida Alšauskienė giria Jūs karpinius kap labai kruopštaus darbo rezultatus. Kų Jūs atrandat šito būralio darbi?

– Man būralis jyra puiki galimybė išraikšč savi, erdvė, katron daug kūrybiškumo.

– Jūsų karpinių paroda Lazdžių jaunimo cantri buvo pirmucinė. Ar planuojat jų suorganizuoc daugiau?

– Šituo j česu nesu suplanavus, ale gali būc, kad jų bus dar ne viena.

– Dėkoju už pokalbį.

ŠOKIM ŠOKIMĖLĮ 2013 – pavasariška šokio šventė

Neringa RASIULIENĖ

Vakar Lazdžių miesto Nepriklausomybės aikštėn spindzėj ne cik nuog skaisciai švieciancios pavasarinės saulalės, ale jir nuog jaunų žmonių, susrinkusių jin šventį „Šokim šokimėlį 2013“, šypsenų. Jin šitų Lazdžių kultūros centro darytų šventį, puoselėjanciu lietuvių liaudies šokio tradicijas, atvažau ape 150 jaunų folkloro puoselėtojų iš visokių Lazdžių rajono kultūros jir šviecimo įstaigų.

Tradicinius šokius „Malūnėlis“, „Trepšukas“, „Karobuška“, „Grangsveras“, „Pjoviau šienų“ bei „Lazdinaka“ trepsėj Lazdžių Motiejaus Gustaicio gimnazijos šokių kolektyvas „Smilgelė“ (vad. Janina Dereškevičienė), Teizų laisvalaikio salės folkloro šokių grupė „Vijurkas“ (vad. Angelė Laukionienė), Seirijų A. Žmuidzianaviciaus gimnazijos ir Seirijų kultūros namų tautinių šokių kolektyvas „Atžalynas“ (vad. Germina Ptašnykienė), Būdviečio mokyklos vaikų jir jaunimo folkloro ansamblis „Bitelė“ (vad. Neringa Rasiulienė), Kucūnų laisvalaikio salės folkloro šokių grupė „Parinkeis“ (vad. Jolita Karaliūnienė) bei Šventariario mokyklos šokių kolektyvas „Ažuolynas“ (vad. Ingrida

Malinauskienė).

Gražų liaudiškų šokių puoselėjimo tradicijų trečadienio vakari tėsė jir dzidelių grupės jir kolektyvai, susrinki jin Teizų laisvalaikio salį. Valso jir polkos žingsnukais trypė Būdviečio, Žamaitkiemio, Barcių, Rudaminos, Teizų laisvalaikio salių folkloro šokių grupės jir Lazdžių kultūros centro šokių kolektyvas „Smilga“.

Ciek vaikai jir jaunimas, ciek dzideli folkloro šokių šokėjai, susrinki jin šventį „Šokim šokimėlį 2013“, ne cik smagiai laido laikų, ale jir turėj puikių galimybų pabendrauc, pasmokyc vieni iš kitų bei parodzyc liaudiško šokio grožį žūrovam, o kartu jir išbandyc savo spēkas ruošancis 2014 metų Lietuvos dainų šventei.

Vakar Lazdžių miesto Nepriklausomybės aikštėn spindzėj ne cik nuog skaisciai švieciancios pavasarinės saulalės, ale jir nuog jaunų žmonių, susrinkusių jin šventį „Šokim šokimėlį 2013“, šypsenos.

Kraštiečiai

Gyvenimo jistorija teptuku rašoma lyg plunksnu

Gintaras LAZDIJA

Dailinukė Nijolė Bartnykienė, gimus meninykų draugėn, gyvena su kūrybiniu žvilgsniu. Daugelį darbų nutapiusi moteris juosa paliko dalį savo širdies. „Viskų gyvenimi raikia daryc su meili“, – sako dailinukė, katros darbuosa saugoma jos gyvenimo jistorija.

– Ką galit papasakoc ape savo kūrybos keliū, kadu spratot turinc gabumū tapybai?

– Jau nuog mažumės buvau kitokis vaikas nei mano bendramžai. Jiej nesuprasdavo manį, o aš jų. Priešingai nei daugumai, man nebuvo raikalyngos zobovos ir žaislai, aš galėjau jilgai stebėc gamtū, būc jos apsupta: jausc, kap auga žolė, ragėc an žamės bėgiojancius būžukus. Kol augau pas bobulį, nesupratau, kodėl tep skiruosi nuog kitū vaikū. Ale pradėjus gyvenc su tėvais, žmonėm meninykais, darės aiškiau. Dabodama, kap tėtė pieša, būdama maždaug 10 metų, ne cik supratau, kad noru jir galiu paci piešč, ale sugebėjau savo noro realumu jir cikrumu jincikyc savo tėvulį. Jis tuomet man suteikė priemones jir galimybį savo gabumus tobulyc. Nuog penktos klasės piešu gana savarankiškai, mokiaus Druskinykū dailės mokyklon, o tėvas buvo mano darbū gerausias kritikas jir ragytojas neaplaisc savo gabumū.

– Tenka girdėc – jiš meno nejišgyvensi. Kokia Jūs nuomonė ape šitū teiginį?

– Menū sekas daryc visur. Aš visū gyvenimū tai dariau jir jišgyvenaui. Paskuciniaiis metais jišgyvenc jiš meno negalima. Jei anksčiau tapybos darbai namuosa neužsibūdavo, tai dabar jų vis daugėja, abrozū rėminimu tenka pasrūpyc paciai. Visgi menas gyvenimi jyra labai vožnas.

– Tapyt sekas išmokti ar žmogu tapybos gyslukė turi būti prigimta?

– Mislinu, kad žmogu turi būt šis gebėjimas duotas – gyvenimi ji sekas cik tobulyc arba aplaisc. Kadu darbujau dailės mokytoju, teko stebėc, kap vaikai būdavo verciami jingyvendzyc tėvū lūkescius – vaikas dailinykas. Škada, jei vaiku tas neduota, jo jir nejišmokysi. Kadu vieni tėvai neuširdo, kap pasakiau, kad vaikas neturi gebėjimū dailei, o sugebėj jišgirc jo norus jir sprasc gebėjimus, turėj galimybį dziaugcis puikiais vaiko pasiekimais šokiū aikštelėj.

– O Jūsū vaikai ar paveldėj

Dailinukė Nijolė Bartnykienė kiekvienū savo darbū tapė su meili.

mamos polinkį menu?

– Mano vaikai labai skirtyngi. Vienas su menu visai nedraugaua, kitas daugiau linkis prieg meno, ale kompiuteris jir televizija daro neigiamū įtakū menu.

– Televizija, internetas slopina kūrybiškumū?

– Mislinu, kad cikrai tep. Ty viskas jau pateikta. Gerai jau knygu paskaicyc, tai nor vaizduotė lavintuș. Gal dėl to man neinteresna nei televizija, anei internetas.

– Jiš kur semiatės kūrybinio inkvėpimo?

– Jis tankiau užklumpa neci-

kėtai. Būna, nakiu mislinu, šoku jiš laškos jir padarau eskizū. Jei važuodama pamatau kažkū jintereso jir neturu galimybės atsimec – nusipatograpuoju. Paskui jiš nuotraukū nutapau. Jinkvėpimas aplanko dzienomis, kadu už lango pliaupia lietus.

– Dzidelį raikšmį skiriat gamtai, dzidelė dalis Žemaitkiemio laisvalaikio salėn vykuisos parodos darbū vaizduoja gamtū. Ar labiausiai mėgstat jų tapyc?

– Tapyc galiu viskū, ale prieg dūšios jiš tikro jyra gamta – ji ypatinga. Ton parodon buvo atrinkci maži abrozėliai, būtent vaizduojantys gamtū, kaimiškū gyvenimo aplinkū. Lazdzijuosa paveikslai gamtos temu buvo pacys gražausi.

– Kokiū teknikū naudojat tapybai?

– Nor aliejinė tapyba turi daug privalumū, ale teko jišmokec tapyc naudojanc guașū. Su juoj tapanc raikia nepamiršč, kad išdžiūvį dažai pašviesėja. Visgi toki pokyciai cik įrodo, kad tobulėc raikia visū gyvenimū.

– Kur sekas rasc meno Jūsū gyvenimi?

– Gyvenimas nebuvo langvas. Anuomet dažnai klausdavau, kodėl šitep man, kodėl kiciem langva, viskū gauna, o man sunku. Nūnai aš dziaugiuos, kad gyvenau būtent tokį gyvenimū.

Jis jišmokec mani, mislinu, daug daugiau nei būtau jišmokec kitu rozu. O menū sekas atrasc kiek propesinėn veiklon, kiek kasdzienybėn. Žūrėdama jin tėtį, kap minėjau, jišsimokinau tapyt, jiš mamos jišmokec siuc jir megzc, plaukus kirpc, kurį laikū teko darbuic dizaineri. Menū randu jir valgio ruošimi, jir žemės ūkin. Aš imlus žmogus jir graita mokiuos.

– Ar galima sakyc, kad Jūsū tapyci paveikslai parodo Jūsū gyvenimo jistorijū?

– Mano darbai turi jistorijū. Savo arkyvan turu darbū jiš visokiū savo gyvenimo etapū. Jin juos pažūrėjus pamenu visus jausmus, net orū, katras buvo tadu, kap tapiau. Paveikslas jiškalbyngas. Manį nebus, o paveikslai su mano gyvenimo jistoriju liks.

– Gal galėtumėt jišskyc kelis savo mylimiausius darbus?

– Visus darbus branginu jir sunkiai galėtau vienū ar kitū jišskyc. Viskū gyvenimi raikia daryc su meili. Viskam raikia meilės. Mylėc savi, arcimū jir Dievū, mylėc, kū darai, kū kuri. Jei nejauci meilės darbu – nedaryk jo, jei nemyli žmogaus, su katruoj esi – nebūk. Kitap nieko gero nebus. Dūšos ramybė ataina su meili viskam...

– Ačiū už pokalbį.

Liko šviesūs prisiminimai jir meili muzikai užiebtos šyrdzys

Viktorija GRUŠAUSKAITĖ

Lazdzių rajono savivaldzybės pedagoginės psichologinės tarnybos salėj skambėj Lazdzių meno mokyklos jaunū muzikoriū koncertas, skyrtas mokytoju Juozu Valentukoniū atminc. Balandzio mėnasį Lazdzių meno mokyklos akardijono mokytoju Juozu Valentukoniū būt sukakį 69-eri metai. Deja, praveitū metų gruodzio 19 dienu, per Kalėdzinį koncertū, staiga nustoj plakus mokytojo šyrdzis.

Anapilin jis jiškeliavo scenon, apsuptas savo mokiniū jir jų tėvuliū, kolegū. Tū žmoniū, katriej ji labai mylėj ir uvažoj. Nor nuo tos dzienos pravėj keturi mėnasiai, praradziemo skausmū vis dar jaucia visi mokytojai. Nesulaikė așarū jir ranginio vedėja Lazdzių meno mokyklos Seirijū filijalo muzikos mokytoja Dangirutė Goštaltavičiūtė-Joneikienė, pasakius, kad ciesiog sunku pavieryc, jog mokytojo jau nēr rozu su mumiem. Cik rodmosa skaidrėsa susrinki stebėj akimirkas jiš invairiū koncertū, kuruose mokytojas dalyvau rozu su savo mokiniiais. Tarp tū patagrapijū – jir paskucinė, rodos, tokia ščestlyva šypsena su akardijonu rankosa, likus vos biskį iki paskucinio atodūšio...

Jiškilmyngą koncertą, skyrtą mokytojo J. Valentukoniū atminimu, pradžėj buvis mokins Tadas Juknevičius. Irgi kon-

Rajono muzikū bendruomenė uvažoj jilgamecio mokytojo Juozu Valentukoniū atminimū.

certau buvį mokiniai Domantas Žukauskas, Greta Burbaitė, Tomas Kliučinskas, Žydrūnė Mikutė, akardijono muzikos paslapeiū besimokantys pas naujū mokytoju Artūrū Šliažū. Scenon pasrodė jir būrys Lazdzių meno mokyklos Veisiejū filijalo mokytojos Irinos Gudebskienės vadovaujama akardijonistū.

I. Gudebskienė porino, kad mokytojas J. Valentukonis turėj dzidelį šyrdžį, buvo labai geras žmogus. Savo nuomonį visadu sakydavo nekeldamas balso. Jis, mokytojos nuomoni, kiekvieno kolegos gyvenimi

jinmynė savo pėdū. Kap sakė mokytoja, smercis an scenos labai garbynga. Tep jin amžinybį jiškeliuona cik dzidis žmogus. Gaila, cik per anksci. I. Gudebskienė jišraiškė tikėjimū, kad šitas gražus ranginys, skyrtas mokytojo J. Valentukoniū atminimu, bus tradicinis jir bus kožnais metais.

Savo muzikavimu svecius pradziugino susjungis ansamblis, katrū ruošė mokytojai Dangirutė Goštaltavičiūtė-Joneikienė jir Linas Bankauskas, mokytoju Rasos Sabaliauskienės jir Dangirutės Goštalta-

vičiūtės-Jonikienės mokiniai akardijonistai.

Skambėj jir portepijono muzika. Šitus kūrinius atliko mokytoju Rimos Vekterienės, Valės Stumbrienės, Daivos Varževičienės mokiniai.

Ranginio vedėja Dangirutė Goštaltavičiūtė-Joneikienė sveciam priminė kap kurias mokytojo J. Valentukoniū gyvenimo vietas. Ji sakė, kad mokytojas užsidegė meili akardijonui pyrmū rozū per radijū jišgirdis grainant žymū akardijonistū Algirdū Ločerį. Lietuvos radijo studijon J. Valentukonis jinrašė

vienū pacies atliekamū kūrini, katris jilgai skambėj eterin. Perskaitė jir kelis jišsaugotus veselus eilėraštukus. Juos mokytojas sudėdavo tuojkart, bile kokiai progai pastaikius.

Mokytojas jišaj graita, nespėjis atsiveikyc, ale liko vožni prisiminimai, meili muzikai užiebtos mokiniū šyrdzys. Liko jir jo vardzinis akardijonas, katrū Lazdzių meno mokyklai padovanoj mokytojo dukralės. Šiuoj jinstrumentu dabarcinis akardijono mokytojas Artūras Šliažas ranginio dalyviam grājino valsū.